

Õiguskantsler

Anija Vallavolikogu
anija@anija.ee

Teie nr

Meie 04.10.2023 nr 6-11/231403/2305069

Anija valla maamaksumäärad

Lugupeetud vallavolikogu

Arvestades mitmes kohalikus omavalitsuses hilinemisega tehtud maamaksu määrade muutmise otsuseid, kontrollisin, kas Anija Vallavolikogu 10. augusti 2023 [määrus](#) nr 23 vastab Eesti Vabariigi põhiseadusele (põhiseadus) ja maamaksuseadusele.

Leian, et Anija volikogu 10. augusti 2023 määrus nr 23 on vastuolus [maamaksuseaduse](#) (MaaMS) § 5 lõikega 1 ning [põhiseaduse](#) § 3 lõikega 1.

Põhiseaduse § 142 lõike 1 ja [õiguskantsleri seaduse](#) § 17 alusel teen Anija Vallavolikogule ettepaneku viia määrus põhiseaduse ja seadusega kooskõlla.

Palun andke oktoobrikuu jooksul teada, kuidas olete õiguskantsleri ettepanekut järginud.

Anija Vallavolikogu 10. augusti 2023 määrusega muudeti Anija Vallavolikogu 18. mai 2023 [määrust](#) nr 34 „Maamaksumäära kehtestamine“. Muudatusega asendati 18. mail kehtestatud maksumäärad uute maksumääradega, mis võrdsustati maamaksuseaduse § 5 lõikes 1 sätestatud maksu ülemmääradega (määruse § 1). Määruse muudatus jõustus kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist. Anija Vallavolikogu 18. mai 2023 määrus jõustus 1. juunil 2023. Määruses ei ole märgitud, et määrad on kehtestatud 2024. aastaks. Maksu- ja Tolliameti veebilehel on avaldatud 2024. aastal Anija vallas kehtivate maksumääradena 10. augusti 2023 määrusega kehtestatud määrad.

Põhiseaduse § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Kohalik omavalitsus peab talle lahendamiseks delegeeritud küsimused otsustama kooskõlas seadusega.

Maamaks on riiklik maks ([maksukorralduse seaduse](#) § 3 lg 2 p 1) ning ühtlasi põhiseaduse § 113 kaitsealas. Põhiseaduse § 113 järgi sätestatakse riiklikud maksud, lõivud, koormised, trahvid ja sundkindlustuse maksed seadusega. Selle sätte kohaselt tuleb Riigikogul otsustada, kes ja kui palju, millist maksu ning mis tähtpäevaks peab tasuma. Põhiseaduse § 113 ei keela sätestada seadusega maksu ülem- ja alammäära (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtukolleegiumi 23.03.1998 otsus nr [3-4-1-2-98](#)). Maksumäära täpsustamiseks peab aga olema

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

seadusega sätestatud vastav volitusnorm. Volitusnormis märgitakse akti andmiseks pädev organ ning talle antava määrusandliku volituse eesmärk, sisu ja ulatus.

Maamaksu kui riikliku maksu võib sätestada ainult Riigikogu, kohalikul omavalitsusel on õigus maksumäärasid kehtestada vastavalt seadusele.

MaaMS § 5 lõikes 1 on öeldud, et kohaliku omavalitsuse volikogu on volitatud järgmise aasta maksumäärasid kehtestama maksustamisaastale eelneva aasta 1. juulini. Pärast 1. juulit on volikogul võimalik maamaksumäärasid kehtestada ülejäämiseks maksustamisaastaks ja edaspidiseks.

Võttes pärast 1. juulit 2023 vastu määruse, millega kehtestati 2024. aastal rakendatavad maamaksu määrad, ületas Anija Vallavolikogu volitusnormi piire.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee